

**Pri použití akejkol'vek časti tejto
prezentácie uvádzajte zdroj**

Ing. Martina Zelenková

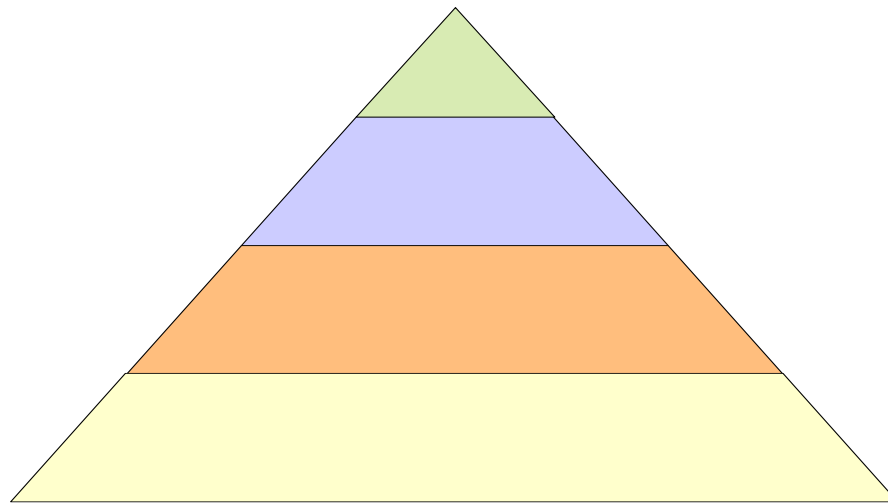
SKOK, Pardubice, ČR

konferencia SocioFóra, 25. júna 2008

**Zákon o sociálních
službách č. 108/2006
Sb.,**

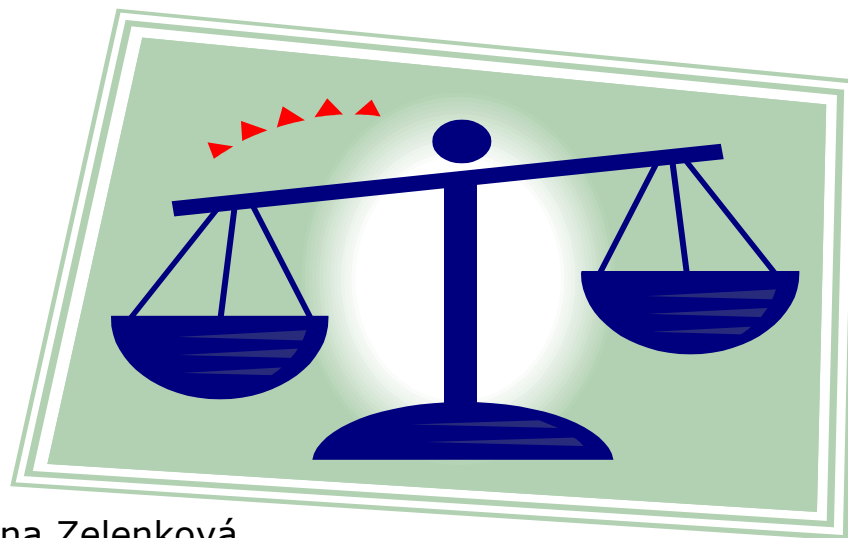
Vznik zákona

- Na tento zákon jsme všichni čekali víc jak 10 let
- Přináší veliké změny do sociální práce v naší republice a je doslova revolucí v této oblasti
- I přes jeho nedostatky je konečně něčím, o co se lze opřít a co lze zlepšovat
- **Proto jeho vznik je nespornou a tou největší výhodou**

Výhody a nevýhody nového zákona

- Projdeme dnes pouze ty nejzásadnější výhody a nevýhody
- Pro každého účastníka je podstatná jiná výhoda (nevýhoda), proto se budu snažit zohlednit všechny strany (poskytovatele SS, uživatele SS i zadavatele SS)
- Některé nevýhody mají pouze přechodný ráz

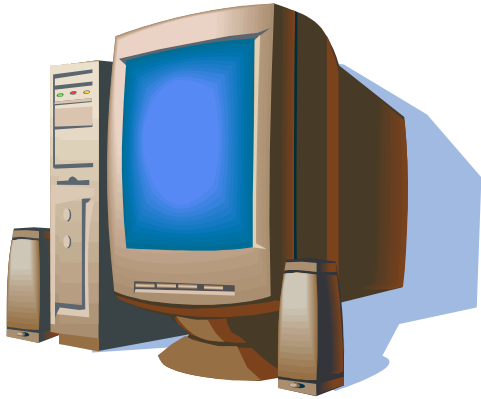
Příspěvek na péči

- Je stanovován podle tzv. míry závislosti a je vyplácen v hotovosti (2000 – 11000 Kč) – tyto prostředky nepodléhají zdanění
- Osoba ho může využít buď na nákup sociální služby, nebo ho použít k zaplacení fyzické osoby, která se o ní stará - tato pečující osoba se může stát státním pojištěncem a tyto prostředky se ji nedaní
- Každý kdo příspěvek pobírá je povinen na příslušném úřadě uvést jak bude s tímto příspěvkem nakládat a tento úřad (obec s rozšířenou působností) nakládání s příspěvkem kontroluje

Výhody a nevýhody

- **Finanční prostředky jdou adresně přímo za uživatelem sociálních služeb (4 stupně závislosti – odstupňovaný příspěvek na péči)**
- **Nové a podrobnější hodnocení schopností uživatele sociálních služeb (kritéria hodnocení jsou založená na tom co osoba zvládá a co ne případně s pomocí)**
- Příspěvek na péči v hotovosti není možné efektivně kontrolovat a není využíván všemi uživateli na účely, pro které byl určen. Do sociálních služeb se zpátky dostane jen přibližně 30% prostředků vyplacených na příspěvcích na péči
- Nejsou dostatečně stanoveny kompetence sociálního pracovníka obce a posudkového lékaře na úřadu práce (obdobně jako na Slovensku hodnotí osobu sociální pracovník i lékař) a jejich hodnocení jednoho člověka se někdy liší až o 3 stupně – rozhodnutí městských úřadů je pak různé
- Některé skupiny uživatelů si příspěvek nedosáhnou – osoby s metabolickými poruchami, některé psychiatrické diagnózy...

Registr poskytovatelů sociálních služeb

- Každý poskytovatel sociálních služeb má povinnost se registrovat na krajském úřadě (odevzdává obdobné doklady jako bude na Slovensku + personální zajištění – jmenovitě, včetně bezúhonnosti a dokladu o vzdělání, což působí řadu problémů a dále odevzdává finanční rozvahu na rok – opět řada otázek)

Výhody a nevýhody

- Je jasně stanoveno kdo a za jakých podmínek může poskytovat sociální služby
- snadná dostupnost informací o poskytovatelích sociálních služeb díky veřejnému registru poskytovatelů – najdete na www.mpsv.cz
- Není jasně stanoveno o kolik osob se může fyzická osoba starat, aniž by se stala podnikatelem a musela plnit podmínky stejně jako poskytovatel sociálních služeb
- Shromažďování některých dokladů na krajských úřadech považují za naprosto zbytečné (například výpisy z rejstříku trestů, doklady o vzdělání jednotlivých zaměstnanců) – stačila by kontrola na místě u poskytovatele zda personální zajištění odpovídá zákonu

Povinnosti poskytovatele a inspekce kvality

- Poskytovatel má zákonem a prováděcí vyhláškou stanovenou řadu povinností (individuální přístup, přísné podmínky při použití restriktivních prostředků, naplňování SQSS)
- Standardy kvality sociálních služeb jsou souborem měřitelných a ověřitelných kritérií – kontroluje je inspekce a hodnotí se body 0 – 3, takzvaná zásadní kritéria nemohou být hodnocena nižším počtem bodů než 2 jinak organizace neprošla inspekcí a celkový počet bodů musí přesahovat 50%
- Inspekce kvality – kraje a pro krajská zařízení MPSV – řídí se zákonem o státní kontrole

Výhody a nevýhody

- **Jsou stanoveny povinnosti poskytovatele sociálních služeb a povinné dodržování kvality v SS (standardy kvality sociálních služeb (SQSS))**
- **Je vytvořen kontrolní mechanismus kvality SS - inspekce**
- Zákon nestanovil přechodné období pro zavedení SQSS u poskytovatelů - a to je časově náročné (mnozí SQSS zaváděli již dříve)
- Hodnocení inspektorů je často velmi subjektivní a ten samý poskytovatel u jedné inspekce projde a u druhé ne
- Není dostatek vzdělaných inspektorů s potřebnou praxí v sociálních službách

Vzdělání pracovníků v SS

- Zákonem je stanoveno vzdělání sociálních pracovníků i pracovníků v sociálních službách
- Sociální pracovníci mají nastavené i povinné celoživotní vzdělání – novela patrně přinese tuto povinnost i pro pracovníky v sociálních službách
- Zdravotničtí pracovníci a pedagogičtí pracovníci mají povinné vzdělání podle vlastních předpisů

Výhody a nevýhody

- Je stanoveno vzdělání pracovníků v přímé péči a sociálních pracovníků
- Je stanoven povinný obsah školicích kurzů pro pracovníky v přímé péči
- S platností zákona se spousta poskytovatelů dostala do problémů – neměla dostatečně vzdělané pracovníky v přímé péči, kurzy nebyly a přechodné ustanovení se dostalo až do novely
- Je nedostatek potřebně vzdělaných pracovníků a navíc bylo problematické vzít někoho jako zástup za nemoc atd. – situaci částečně vyřešila novela

Plánování sociálních služeb

- Povinnost plánovat sociální služby za účasti zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb (metodou komunitního plánování) mají kraje a MPSV – novela by měla uzákonit povinnost obcí s krajem spolupracovat na tvorbě střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb
- Finančně by měly být podpořeny (ze státního rozpočtu) pouze sociální služby které jsou v souladu s plánem – rozdělování financí bude přesunuto na kraje – předpoklad je od roku 2010
- Řada obcí (v Pardubickém kraji všechny obce třetího typu) se komunitním plánováním zabývá, i přes to, že nemají doposud ze zákona povinnost – jsou v různé fázi plánování

Výhody a nevýhody

- V zákoně je zakotveno plánování SS za účasti poskytovatelů SS, uživatelů SS i zadavatelů SS. Jde o plánování SS podle potřeb jednotlivých regionů (většinou se používá metoda komunitního plánování)
- Povinnost plánovat je stanovena krajským úřadům a ministerstvu a obce pouze mohou plánovat. Pro některé kraje to může znamenat problém, neboť obce jsou v procesu plánování krajů klíčové.
- Metodiky komunitního plánování jsou rozsáhlé a složité (výklad není vždy jednotný)
- Řízení tohoto procesu vyžaduje zkušené a vzdělané odborníky.

Děkuji za pozornost

Ing. Martina Zelenková

martina.zelenkova@skp-centrum.cz